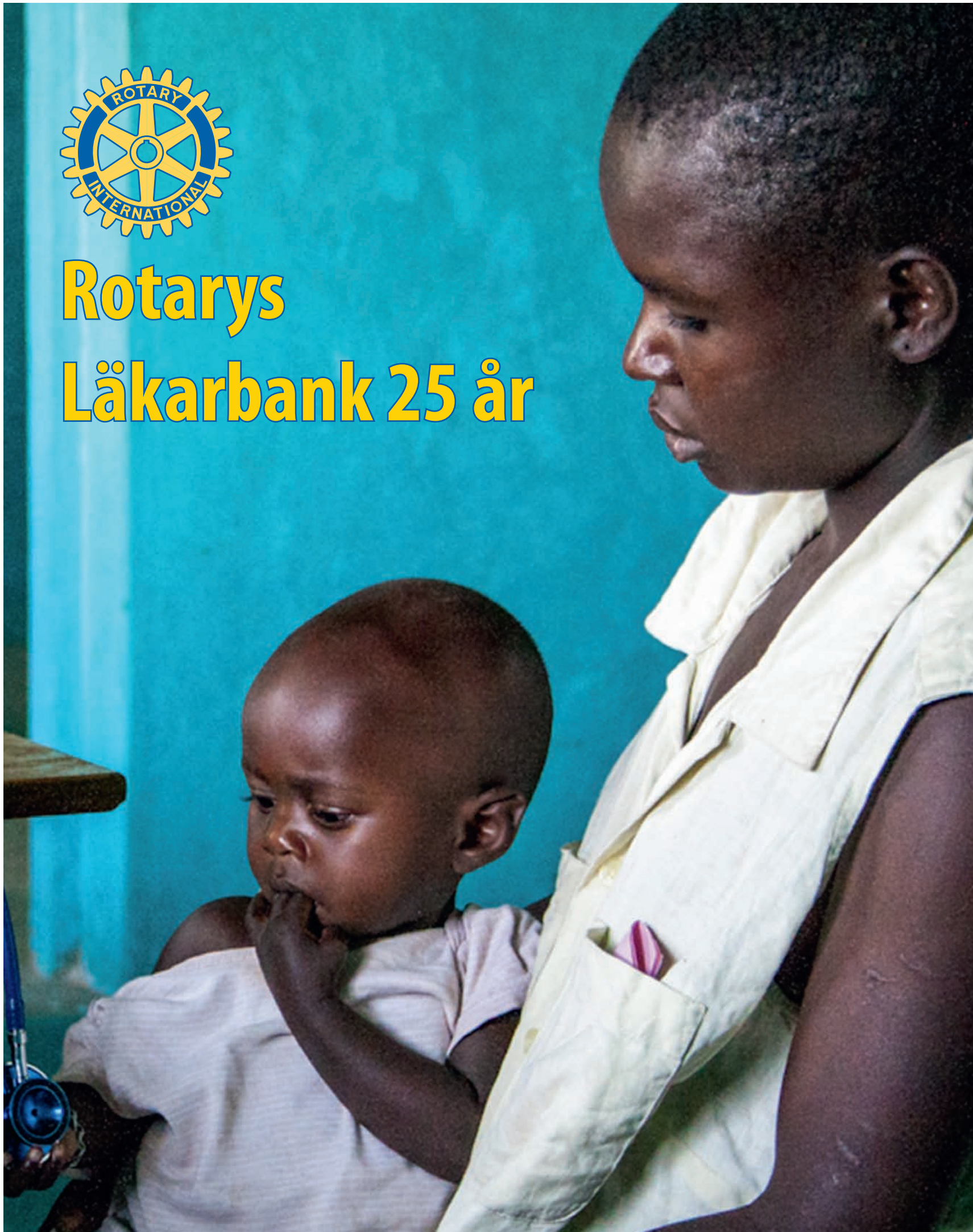

Rotarys Läkarbank 25 år

”Glöm oss inte, Sir”

Så sade den lille pojken till journalisten Lars Braw när han tillsammans med fotografen Bertil Rubin i slutet på 80-talet var på reportageresa i Afrika och då insåg vilket stort behov av läkarhjälp som fanns där.

Dessa ord blev upptakten till Rotarys Läkarbank som startade 1988 och i år firar 25-årsjubileum. Läkarbanken har genom åren blivit en effektiv och professionell organisation. Lars Braw fick en idé som blev verklighet!

Nära en miljon barn och även vuxna har under de 25 åren fått vård och medicin av Rotarys jeepläkare och tandläkare som verkat på Kenyas landsbygd.

Det finns flera väsentliga fördelar med Läkarbankens verksamhet i Kenya:

- Vi vill speciellt framhålla två saker, säger Sven-Åke Hedström, Falkenberg, som är ordförande i Rotarys Läkarbank. Vi har en mycket låg administrativ kostnad, endast 60 kronor per 1 000 kr, och vi bidrar i Kenya med resurser, inte pengar. Detta gör att vi med största säkerhet vet att våra givares bidrag används på rätt sätt.

Oberoende rapport

Sven-Olof Isacson är professor emeritus i socialmedicin vid Skånes Universitetssjukhus i Malmö och har studerat Läkarbankens verksamhet i Kenya. Här är några slutsatser från hans rapport:

- Kenya behöver fortsatt internationell hjälp för att stärka landets förmåga, bl.a. insatser av rent humanitära skäl utan korrupta mellanhänder. Läkarbanken arbetar på rätt sätt. Jag blev och är imponerad.
- Läkarbanken har hittat sin nisch och gör en förnämlig humanitär insats med små medel och stor effektivitet. Under överskådlig tid bör Rotarys Läkarbank fortsätta med den inriktning man har i dag.

Pionjörerna

Pionjörerna inom Läkarbanken var Håkan Simonsson från Ystads St Petri Rotaryklubb som i mars 1988 åkte till ett missionssjukhus i Swaziland och avlöstes av Britten Klöver-Ståhl, Ystad Rotaryklubb. 1993 startade den första jeeplinjen ut till byar som saknade doktor. Jarl Magnusson från Sunne Rotaryklubb blev den förste jeepläkaren.

1995 startade den kontinuerliga tandläkarverksamheten med Bengt Lindahl från Ljungby Rotaryklubb som åkte till Mutomo sjukhus.

Till och med 2012 har Rotarys Läkarbank finansierat mer än 4 000 uppdrag för läkare och tandläkare, främst i Afrika.

De arbetar helt utan lön och får endast ersättning för reor och uppehälle. Det är läkare från många specialistområden, mest inom allmänmedicin, som skickas ut på sex veckor långa jeep-stafetter, där man tar sig fram med hjälp av terrängfordon till svårtillgängliga platser för att ge vård på tillfälliga vårdcentraler. Tandläkarna åker till två kliniker vid sjukhus också för uppdrag på sex veckor.

Rotarys Läkarbank finansieras nästan helt och hållet genom gåvor från Rotaryklubbar och Rotarymedlemmar. Idén om en Läkarbank har spridit sig till bland annat Nederländerna, Tyskland och Storbritannien.

*Sedan sommaren 2010 är infektionsläkaren **Sven Åke Hedström** ordförande i Rotarys Läkarbank. Mellan åren 2000 och 2010 har Sven Åke Hedström varit Rotarys jeepläkare vid tolv tillfällen.*

***Lars Braw** började sin journalistiska karriär i Växjöbladet 1939 och arbetade på Kvällsposten när han tog initiativet till att starta Läkarbanken. Lars Braw har utnämnts till medicine hedersdoktor vid Lunds universitet med ett hedersdoktorat.*

Rotarys jeepläkare arbetar där inga läkare finns

Efter en trevande start 1988 med svenska frivilliga och obetalda hjälparbetare på missionssjukhus i bl a Swaziland, utvecklades organisationen i form av en stiftelse i syfte att hjälpa människor i låginkomstländer där tillgången på läkarhjälp är liten. En stor insats gjordes bland annat på sjukhuset i Garissa. Dit har Läkarbanken skickat läkare i över 20 år samtidigt som Rotaryklubbar och enskilda bidrog till uppbyggnaden av bland annat operationssalar, uppvakningsrum och mycket utrustning. Där gjorde också kirurgen Carl-Axel Ekman från Borås sitt pionjärarbete mot kvinnlig könsstympning. Ett mångårigt stöd till Öron-näsa-hals verksamheten i Kenya har också getts. Många barn och vuxna har opererats samt fått hörapparater.

Efter hand upptäckte man att det var långt ifrån alla sjuka som hade möjlighet att ta sig till sjukhus, vilket ledde till att Rotarys Läkarbank bildade ett antal jeeplinjer till avlägsna byar. Något år senare startade tandvårdsverksamheten eftersom det finns stora behov att fylla, både genom behandling och förebyggande vård.

Syftet med jeeplinjerna var att med terränggående fordon komma ut till avlägsna byar med personal, utrustning och läkemedel för att bedriva allmänläkarmottagningar. Den första jeepeen donerades med medel ur Malmöprästen Mårten Werners fond och Jarl Magnusson, Sunne, var först ut som jeepläkare i Maseno. Det blev en succé och filmaren Bertil Falk gjorde filmen "Jeepdoktorn kommer".

Rune Andersson, Hudiksvall-Glada Hudik Rotaryklubb: Rune Andersson har varit medlem i Rotary i många år och samtidigt haft många uppdrag på internationell nivå om bland annat olika humanitära projekt inom Rotary. När han och hans fru nyligen fyllde år så kom det en stor gåva till Rotarys Läkarbank. "Jag och min fru fyllde 80 år ungefär samtidigt så vi anordnade en middag tillsammans med 85 andra gäster här i Hudiksvall. Istället för blommor och presenter bad vi gästerna att ge ett bidrag till Läkarbanken. Vi tycker Läkarbanken gör ett jättebra jobb. Jag har jobbat många år i Rotary och därför känner jag till vilken bra verksamhet som Läkarbanken har."

Klipp från Jeepläkarnas rapporter:

Behovet av fler jeeplinjer fanns och senare tillkom nya jeepstafetter. Under 2013 kommer det att finnas sex linjer; i Siaya, Homa Bay med två linjer i varje område. Nandi Hills har utvecklats så att den jeeplinjen har flyttats till Matungu varifrån fem nya byar servas med vårdinsatser. Varje jeep-linje servar fem byar, en för varje veckodag.

En kombinerad jeeplinje och klinik startas i Kisima i samarbete med Gundua stiftelsen i vilken kronprinsessan Victoria är beskyddare. Där kommer också en tandvårdsklinik att öppnas i tillägg till de två som redan finns i Mutomo och Migori.

Teamet på jeeplinjen består av en läkare, en HIV/AIDS rådgivare, en sjuksköterska och en chaufför. Sjuksköterskan kommer från ett lokalt sjukhus eller en klinik och finansieras av de Kenyanska hälsomyndigheterna.

Teamet samarbetar med den lokala hälsokommittén i byn som består av volontärer från området. Kommittén har till uppgift att ordna det praktiska runt kliniken, registrera patienter och ordna lunch för teamet. Läkarkonsultation och tester är gratis, men patienter betalar en låg avgift för behandlingen och mediciner.

Läkarbanken har en speciell fond för de familjer som inte har råd att betala, så alla får den vård de behöver. Förebyggande vård, rådgivning, utbildning och information i olika hälsofrågor, speciellt angående barn och mödravård är en viktig uppgift för teamen. Många barn vaccinerar genom klinikerna och familjer får råd om familjeplanering.

Gamla linjer läggs ned när behov försvinner och nya växer fram där behov finns. Vårdinsatser försvinner i takt med att Läkarbanken utbildar i självhjälp. Läkarbanken stannar cirka 3-5 år i en by och under den tiden har kommittén fått stöd att tillsammans med hälsomyndigheterna öppna en dispensär i byn med en sjuksköterska på heltid som integreras i systemet av hälsovård i Kenya. Då flyttar Läkarbanken vidare till ett nytt område där behoven för sjukvård är stora.

Om sjukdomsbilden:

"Liksom i tidigare rapporter konstaterar vi att malaria överlägset dominerat bilden som huvuddiagnos (37 procent). Därefter hudsjukdomar, i synnerhet hudinfektioner, som blev huvuddiagnos hos tio procent av patienterna men ingår som del i sjukdomsbilden hos betydligt fler. Besvär i rörelseapparaten stigmatiserar de äldre. Tillsammans har vi identifierat 1-4 nya HIV-fall/dag."

Bengt och Gunilla Augustsson, maj/juni 2012

Om utbildning:

"Att inleda mottagningen med en stunds undervisning från oss i "Rotary-teamet" för de väntande patienterna var ett mycket bra sätt att nå ut till byns innevånare med allmänna enkla råd kring förebyggande vård, malaria, HIV/AIDS, läkemedelsbehandling m.m. Ökad kunskap är en förutsättning för bättre hälsa. Jag passade även på att undervisa och överföra kunskaper till medarbetare och patienter i det vardagliga arbetet."

Anna Werner, augusti/september 2011

Om jeeplinje teamet:

"Har bara positivt att säga om mitt team. Ansvarstagande, omhändertagande, engagerade och professionella. De har utgjort ett bra stöd och varit till stor hjälp i processen att finna sig tillrätta som "förstagångs-läkare". Av alla förtjänar dock sjuksköterskan ett särskilt omnämmande. Har nog inte träffat någon kompetentare sjuksköterska någonsans överhuvudtaget. Hon var ett fantastiskt stöd hela vägen, och ett bra bollplank när så behövdes."

Magnus Höglund, jan/feb 2012

Om patienter:

"Jag kommer alltid minnas flickan i Ituti med utbredda brännskador över ryggen som stod och skakade i något som sannolikt var en uppseglande cirkulatorisk chock. Föräldrarna hade avvaktat med att åka till sjukhus för att de saknade pengar, men nu fick de hjälp. Samma sak med den 6-årige pojken med nyupptäckt HIV och komplicerad malaria som jag efter intramuskulär injektion av kinin skickade vidare till sjukhus med några skrynkliga sedlar i farmoderns hand."

Johan Ljungberg, jan/feb 2012

Skolbarnens tänder – en hjärtefråga

Den första tandvårdskliniken etablerades i Nairobi 1995, men snart flyttades den ut till Mutomo, en liten stad med stora behov av tandvård. Några år senare startades en till klinik i Migori. Sedan starten har många tandläkare åkt fram och tillbaka med tunga väskor fyllda av röntgenvätska, tandfyllningsmaterial och annan utrustning för Rotarys Läkarebanks tandkliniker. Många Rotaryklubbar har bidragit till verksamheten till exempel Hjo Rotaryklubb som skänkte en tandläkarstol med utrustning till Mutomo.

Varje år skickar Läkarebanken ut 18 tandläkare till två olika tandkliniker. Den viktigaste arbetsuppgiften är att kontrollera och informera skolbarn om tandhälsa genom skolbesök. De barn som behöver behandling skickas sedan av skolan till tandklinikerna för uppföljning och gratis vård. Mellan 150 och 200 barn behandlas varje vecka vid klinikerna under skolterminerna, dessutom nås många fler barn vid skolbesöken. I tillägg kommer många vuxna patienter för behandling vid klinikerna. Utdragningar av tänder är den vanligaste behandlingen, i genomsnitt drar en tandläkare ut 340 tänder, gör 44 lagningar och 181 andra behandlingar under den sex veckors period som de är i Kenya.

Just nu finns det Rotary kliniker vid två olika sjukhus, i Migori och Mutomo. Under 2013 kommer en tredje klinik att starta i Kisima.

Ido Leden, Kristianstad-Vä Rotaryklubb fyllde nyligen år och bad släkt och vänner att stödja Läkarebanken: "Högtidsdagar generera som regel ett stort antal traditionella presenter från släktingar och vänner, exempelvis blommor, vars prakt är snabbt övergående. Dessa pengar kan användas till något mycket meningsfullare och med bestående effekter. Med små

penningmedel utifrån västerländska mått, kan stora förbättringar göras för befolkningen i länder i Afrika. Det var både roligt och tryggt att ta det här initiativet. Vännerna slapp problemet med att fundera ut en passande present och det tillförde firandet en ny meningsfull dimension. Via kollegor vet jag att pengarna används på ett omdömesgillt sätt med goda resultat." (Foto: Lotta Leden)

Rent vatten och sanitet

När det är brist på vatten har familjer svårt att ha bra hygien. Det leder ofta till olika hudsjukdomar men också magsjukdomar är vanliga på grund av dåligt vatten.

Under flera år har Rotarys Läkarbank och Rotaryklubbar i Sverige hjälpt till att finansiera byggandet av brunnar, vattentankar och toaletter som ger bättre hälsa i Kenyas byar och dessutom befriar barn och kvinnor från tunga bördor.

Många distrikt har varit engagerade i olika vattenprojekt. Klubbar har samlat in pengar till en specifik brunn i en by eller vid en skola eller bidragit till andra vatten- och sanitetsprojekt.

Under 2011/2012 har distrikt 2360, sex klubbar därifrån och U-fonden finansierat 11 vattenprojekt i de byar jeeplinjerna besöker. I dessa byar har det funnits vatten, men det är smutsigt och lerigt på platsen där man hämtar vattnet. Då blir också vattnet smutsigt och sprider sjukdomar. På dessa platser har man täckt källorna så att det blir möjligt att hämta rent vatten. Att täcka en källa kostar mellan 15 000 till 18 000 kronor. Klubbarna och distriktet fortsätter att stödja flera byar så att de får rent vatten. Läkarbanken administrerar, upphandlar och kontrollerar vattenprojekten.

IW-DOKTORN

IW-doktorn initierades 1993 av v Rådspresident Solveig Svensson i samarbete med Lars Braw - Rotarian och initiativtagare till Rotarys Läkarbank. 1994 blev IW-doktorn ett nationellt projekt och Rådspresident Solveig Svensson överlämnade den första checken.

Motiveringen till att starta IW-doktorn var att hjälpa afrikanska kvinnor genom att bidra med kvinnliga läkare som gynekolog, barn- eller infektionsläkare. Syftet var att underlätta och göra det möjligt för kvinnor att träffa en kvinnlig läkare. I vissa kulturer tillåter man inte kvinnor att gå till manliga läkare. Därför fyller vår IW-läkare en stor roll. Många år har passerat men syftet är detsamma idag. De utsända läkarna gör ett fantastiskt arbete ofta i svåråtkomliga områden, där ingen annan sjukvård finns att tillgå.

Under mitt år som Rådspresident och vid besök i distrikten, ser jag det som en viktig uppgift att informera om våra hjälpprojekt och lyfta fram IW-läkarna. Det är viktigt att sprida kunskap om deras arbete. Det bidrar till en nyfikenhet och ett intresse från medlemmarna. Som Rådspresident är jag adjungerad i Läkarbankens styrelse. Här får jag en djupare inblick i läkarnas arbete och ser vilken otrolig nytta de gör. Det finns en glädje i att skänka pengar till välgörande ändamål där vi vet att det vi skänker, når fram till mottagarna.

Inner Wheel klubbar i Sverige har varje år skänkt pengar till IW-doktorn. Från 1994 tom 2012 har vi skänkt över 2 miljoner kronor.

Christine Berggren
Rådspresident
2012-2013
Svenska Inner Wheel

Kunskap nyckeln till ett bättre liv

Tre av fyra personer som avlider i Kenya gör det till följd av smittsamma sjukdomar som i de allra flesta fall hade gått att bota.

Sedan ett antal år tillbaka har Rotarys Läkarbank utbildat hälsovolontärer på bynivå i Kenya. Initiativet togs av Lennart Månsson, Lund-Dalby Rotaryklubb, och Lennart Jonéus, Helsingborg-Kärnan RK, PDG och tidigare ordförande i U-fonden – Svenska Rotarianers Fond för Internationellt Utvecklingsarbete.

Sven Åke Hedström i Rotarys Läkarbank har tillsammans med Läkarbankens koordinatörer, sjuksköterskorna Jacinta Karimi och Daniel Muruka i Västra Kenya, utvecklat ett kursprogram för att utbilda byhälsovolontärer.

– Vi rekryterade sjuksköterskor som hjälp i utbildningen. Jacinta hade huvudansvaret för den i anslutning till fem jeepmottagningar i distriktet Ndhiwa. Hon gjorde en manual med frågeformulär som deltagarna innan utbildning fick besvara. Det visade sig att deras kunskap var hygglig innan, berättar Sven Åke Hedström, men den blev markant högre när samma frågor besvarades efter utbildningspasset.

– Detta har gett ringar på vattnet. Hälsovårdsmyndigheterna i Kenya är intresserade och vill ta över utbildningsmetoden för att utbilda vidare. De vill gärna samarbeta med Rotarys Läkarbank. Jacinta och Daniel är mycket intresserade av

detta och ser det, vid sidan av sina vanliga uppgifter för Läkarbanken, som en av sina livsuppgifter, säger Sven Åke Hedström.

– Eftersom hälsovolontärerna bor i byarna har de lokal förankring och känner människorna där. De får en utbildning som ingen kan ta ifrån dem och som sker på deras eget språk samtidigt som myndigheterna stödjer dem. Byäldsten vill behålla dem i byn och gör allt för att de inte skall försvinna in till städerna, säger Kjell-Åke Åkesson, ordförande i U-fonden och medlem i Hörby Rotaryklubb.

Många andra organisationer har tidigare haft utbildningar i Kenya, men där de efter utbildning har lämnat trakten. Läkarbanken stannar däremot kvar och följer upp.

I första omgången var det Lomma-Bjärred, Bromölla och Lundaklubbarna som tillsammans med pengar från Rotarys U-fond och Rotarys Läkarbank finansierade utbildningarna.

– Om en klubb bidrar med 5000 kr till projektet skulle den kunna utbilda hälsovolontärer till en hel by. Nu planerar vi för ytterligare två utbildningar. Därför behöver vi mer ekonomiskt bidrag från Rotaryklubbarna till detta samverkansprojekt, säger Lars Strömberg, nuvarande ordförande i TRF D2390 och medlem i Helsingborg-Råå-Ramlösa Rotaryklubb.

Bertil Malmström, Staffanstorp-Stanstorp Rotaryklubb: "Vår klubb har i år firat 20-års jubileum. Under första året hade vi besök av Läkarbankens grundare Lars Braw som höll föredrag om verksamheten. Detta gjorde ett stort intryck på oss nya chartermedlemmar och allt sedan dess har klubben varje år försökt avsätta en slant till Läkarbanken. När jag sedan var ordförande

för Assartorps Golfklubb märkte jag att många rotarianer spelade golf. Då föddes iden med att förena nytta med nöje. De är nu sex år sedan som "Slå ett slag för Läkarbanken" startade och intresset har varit stort från början. Nu planerar vi för det sjunde året. Som rotarian känns det tryggt att stödja Läkarbanken, vi vet att vår insats kommer till rätt plats och till rätt människor."

Leo Due, Bjuvs Rotaryklubb är en idéspruta utan motstycke. När Leo tillträdde som president i klubben var den hotad av nedläggning på grund av för få medlemmar. Leo ordnade 40 nya medlemmar under sitt presidentår och klubben lever nu i bästa välmåga. Hur kunde det gå till? Helt enkelt genom att han frågade lämpliga kandidater. När Leo frågade varför de inte var med

i Rotary blev svaret, ingen har frågat. Leo har genomfört många aktioner för att samla in pengar. En lista på allt han hittat på och genomfört skulle bli mycket lång och innehållsrik, allt ifrån auktioner av 3,5-meterskorvar till festmåltidsarrangemang och utflyktsturer. Allt för att glädja klubbmedlemmarna och ge ett överskott till TRF, PolioPlus och Rotarys Läkarbank. Det låter enkelt och naturligt när han berättar, men det krävs energi för att genomföra det hela.

Sätt att stödja Rotarys Läkarbank

Genom åren har Rotaryklubbarna kommit upp med många olika idéer för att samla in pengar. Här är några:

- Lunch vid företagsbesöken sponsras av företaget, medlemmarna betalar ändå och pengarna skänks till Läkarbanken.
- Insamling i köpcentra eller på torget – med en jeep och/eller en jeepläkare som dragplåster.
- Lotterier på marknader eller andra jippon.
- Annonsinlagor i tidningar, annonser i program eller annat material.
- Speciell hemsida som klubben sätter upp för sponsorer, se ett exempel från Tomelilla RK: <http://marknadsplatsrotarytla.se/>
- Konserter, alla olika sorters musik och i alla sorts lokaler.
- Spex eller revyer där intäkten går till Läkarbanken.
- Vårfest, höstfest, middagar eller galakvällar för klubbmedlemmar eller andra.
- Musikfrågetävling med publik.
- Trycka upp eller ta fram en produkt att sälja, kort, almanackor eller något annat – Marks RK sålde handdukar!
- Uppvaktning av medlemmar och andra klubbar genom att använda Läkarbankens gratulationskort, gåvobevis eller Rotogram.
- Tacka föreläsare vid Rotarymöten genom att ge dem ett gåvobevis från Läkarbanken.
- Insamlingar vid möten.
- Sprida information om möjligheten att använda Rotarys Läkarbanks minnesgåvor och möjligheten att testamentera till Läkarbanken.

Citat från en jeepläkare:

”Rotaryklubbar i Sverige möjliggör med sina insamlingar läkarverksamheten. Det som imponerar med Rotarys Läkarbank är en platt och smidig organisation utan onödig, pengaslukande, administration.
Johan Ljungberg, Halmstad

Egen Läkare

En Rotaryklubb kan sponsra en egen läkare eller tandläkare. Det kostar 30 000 kronor. Klubben får då besök av sin egen läkare/tandläkare som berättar om sitt uppdrag. Idén om en ”Egen Läkare” lanserades 2005 av Läkarbanken i samband med Rotaryrörelsens 100-årsjubileum. Sedan starten har cirka 150 läkare stöttats av ”sin egen klubb”.

Läkarbankens vän

Rotarys Läkarbank har många vänner men behöver fler! Att via autogiro varje månad ge ett automatiskt bidrag till Läkarbanken är ett enkelt sätt att vara Läkarbankens vän. Som Läkarbankens vän får du Nytt från Läkarbanken direkt till din e-post adress. Där kan du läsa om vad som händer i Kenya och hur dina gåvor används.

Som privatperson

Medlemmar eller andra personer som vill stödja Rotarys Läkarbank kan:

- Bli Läkarbankens vän, skänka en bestämd summa varje månad genom autogiro.
- Använda gratulationskort, gåvobevis eller Rotogram vid uppvaktning av vänner och bekanta.
- Uppmana sina vänner och släktingar att skänka pengar till Rotarys Läkarbank istället för blommor och presenter på högtidsdagar.
- Använda Rotarys Läkarbanks minnesgåvor.

Gösta Spångby, Nässjö Rotaryklubb: ”I mitten av 90-talet lyssnade jag till ett anförande av Lars Braw som startade Läkarbanken. Det grep tag i mig på ett särskilt starkt sätt som jag inte kunde släppa. Senare kom jag med i klubbens Läkarbanksgrupp tillsammans med Stig Svensson som vid en resa till Kenya sett Läkarbankens verksamhet. Ett starkt engagemang växte fram i Läkarbanksgruppen. Särskilt viktigt tycker jag jeeplinjerna är. Då kommer insatserna genom våra läkare och sköterskor ut till människorna i byarna. Där är hjälpen till stor glädje för invånarna, då det ofta är otänkbart för dem att kunna gå till ett sjukhus på grund av sjukdom, avstånd och dåliga vägar.”

Värnamo Rotaryklubb är en av de klubbar som stött Rotarys Läkarebank under många år. **Anders Davidzon, Värnamo Rotaryklubb:** "Den framlidne läkaren Bertil Söderberg inspirerade mig till att engagera mig för Läkarebanken. Det började för mer än 20 år sedan med en Nytt Års konsert till förmån för Läkarebanken. Det var inte svårt att få klubbens medlemmar att en-

gagera sig för ett så konkret projekt. Läkarebanken gör ju en viktig insats för många barn och vuxna som behöver vård på landsbygden i Kenya. De skulle annars inte kunna träffa någon läkare eller tandläkare. Jag har också haft möjlighet att få se och uppleva arbetet som görs på plats nere i Kenya. Det är extra inspirerande och motiverar till ett fortsatt engagemang för Läkarebanken."

Foto Erik Danielsson, Remus Productions

Tomelilla Rotaryklubb samlat ihop pengar till en ny jeep för jeeplinjeverksamheten. **Kjell Persson, Tomelilla Rotaryklubb:** "Eftersom jag jobbat för FN så vet jag hur otroligt viktigt det är med fungerande bra transporter. Vad gör det för nytta med aldrig så kompetent personal om de inte kommer till den platsen där hjälpen behövs. Vår klubb tyckte att det var ett konkret

och rakt projekt med tydligt mål att samla in pengar till en jeep för jeepläkareverksamheten i Kenya. Vi har träffats ofta och under hela tiden försökt göra trevliga saker, julfest, Luciafirande, julbord, vårfest, lotteriförsäljning på marknader. Genom detta engagemang har jag också lärt känna många trevliga människor med ett hjärta av guld."

Ingmar och Jette, engagerade ICA-handlare

Hos ICA-handlarna i Perstorp kan man köpa potatis eller godis och samtidigt stödja Rotarys Läkarebank. Under hela 2012 har ICA-butiken varje månad haft en ny kampanj för att stödja Läkarebanken. I november var det till "Mårtens Afton" och för varje kilo svensk gås gick det 4 kr till Läkarebanken. I Skåne firas ju Mårten Gås så butiken sålde 500 kg och det betydde totalt 2 000 kronor till att finansiera den "egna läkaren" Christina Vigre-Lundius uppdrag som jeepläkare i Kenya. Vid julskyllningssöndagen gav butiken 1 kr/kund, på kanelbullens dag 1 kr/bulle och på fetisdagen erbjöds semlor i butiken och överskottet gick till Läkarebanken. Jord, nypotatis och lösgodis gav också 1 kr/kilo eller 1 kr/förpackning. I januari gick överskottet från försäljningen av ICA-almanackor till Läkarebanken.

Kunderna vet vad de bidrar till. Ingmar informerar om kampanjerna i ICA-bladet och i butiken. Jeepläkaren Christina har också varit i butiken några gånger och berättat. Ibland har hon också visat bilder från sitt uppdrag. Perstorps Rotaryklubbs medlemmar deltar också. En månad var det korvgrillning och en annan månad middag för den närliggande Rotaryklubben Bjuv. På sin födelsedag skänkte ICA-handlaren en present på 2 000 kr. Under de senaste 13 månaderna har Ingmar och Jette samlat ihop 25 825 kr. Ett fantastiskt bidrag! "Det kändes bra i hjärtat att göra en sådan här god gärning", säger Ingmar när han får frågan om varför han har valt att engagera sig.

Vad räcker gåvan till?

- 50 kr - Tio barns besök hos en tandläkare
 - 60 kr - Ett långtidsimpregnerat myggnät
 - 500 kr - Näringsrik gröt till fem undernärda barn
 - 3 000 kr - Fattigfonden, fonden för behövande patienter på jeeplinjerna under en 6 veckors period
 - 5 000 kr - Bidrag till rent vatten
 - 10 000 kr - Bidrag till utbildning för byhälsovolontärer
 - 30 000 kr - Egen läkare eller tandläkare, alla kostnader för en 6 veckors period
- Mini-projekt** – projekt för speciella ändamål. Ofta att stödja en speciell klinik med utrustning och material, till exempel undersökningsbrister, vågar att väga barnen eller kylskåp för vacciner. Mellan 4 000 och 10 000 beroende på behoven. Bidragsgivaren kan få speciell information och bilder från kliniken eller projektet.
- Specialdesignade projekt** – större projekt kan också specialdesignas, till exempel ett vattenprojekt eller ett utbildningsprojekt.

Kontakta gärna kansliet
(info@rotarydoctors.se eller 0383-467480).

Raymond Lützhöft, Trelleborg Rotaryklubb: "Vi i Trelleborg Rotaryklubb vill ha "nära" och konkreta bidragsprojekt, vilket nödvändigtvis inte betyder "lokala" projekt. Vårt bidrag till Läkarbanken är "nära" genom vår egen läkare Bertil Almkvist och konkret genom den typ av insatser som Läkarbanken levererar. Läkarbanken har sedan tidigare varit ett projekt som medlemmarna

är intresserade av. Projektet säljer sig själv eftersom det är så konkret. Att ha besök av Bertil har ökat intresset. Att skaffa sig en egen läkare tror jag är ett framgångskoncept. Dessutom har jag själv blivit mer nyfiken på den faktiska situationen och hjälpbehovet i Kenya och Afrika i stort, vilket inneburit att jag sökt ytterligare information."

Curt Tilly, Marks Rotaryklubb: Under 80-talet skulle vår klubb göra en insats för PolioPlus-projektet. Jag ombads att hålla i planeringen och det resulterade i några mycket lyckade kyrkokonserter. För 18 år sedan, när jag blev pensionär blev jag ombedd att försöka åstadkomma ett nytt humanitärt projekt. Vi hade då hört talas om Rotarys Läkarbank och tog upp frågan med

klubben. Vi frågade i klubben om alla var beredda att hjälpa till och vi fick fullt stöd. Vi tyckte just läkarhjälp var en synnerligen angelägen sak. Jag föreslog att vi skulle arrangera en jazzkonsert, eftersom det var "vår ungdoms" musik och borde kunna dra folk. Och här sitter vi idag, 18 konserter och 3 miljoner kronor senare!

Resultat av 25 år med Rotarys Läkarbank

Rotarys Läkarbank har under 25 år finansierat mer än 4 000 uppdrag för läkare och tandläkare. Många av läkarna och tandläkarna har åkt många gånger.

Läkarna och tandläkarna har behandlat flera miljoner patienter. Tandläkare behandlar 5-10 patienter per dag och undersöker dessutom hundratals barn på skolor. Till jeepläkarna kommer det mellan 10 och 60 patienter per dag, beroende på plats och årstid. I många år var Rotarys Läkarbank också verksam på sjukhus där det kunde vara ännu fler patienter per dag.

Många vuxna och barn har räddats till livet genom att de fått malariamedicin. Lunginflammation och diarréer är andra vanliga diagnoser. Läkarna möter också många undernärda barn som då får näringsrik gröt. Mer än en miljon barn har fått hjälp att överleva dessa och andra sjukdomar.

Myggnät mot malariamyggan är ett sätt att förebygga malaria. Rotarys Läkarbank har under de senaste åren distribuerat flera tusen myggnät för att familjer skall kunna sova tryggt utan att bli stuckna av malariamyggor.

HIV/AIDS har under de 25 åren gått från att vara ett stort hot för hela samhällen till att bli en sjukdom som kan identifieras och medicineras. Läkarbankens HIV/AIDS rådgivare, som har mött upp till 100 000 HIV/AIDS patienter, har spelat en viktig roll att minska stigmatiseringen runt HIV/AIDS och förebygga att fler blir sjuka.

Rotaryklubbar och Rotarys Läkarbank har under åren haft många olika vattenprojekt. Ett 100-tal brunnar, täckta källor och vattenanordningar har finansierats genom Läkarbanken. Som en följd har hudsjukdomar och tarminfektioner minskat kraftigt.

Under alla 25 år har utbildning varit en viktig del av verksamheten. Personal på sjukhus har utbildats. På Garissa sjukhuset har läkare från Sverige tränat många läkarkandidater. Hälsopersonal och volontärer på bynivå har utbildats, barn och ungdomar har fått kunskap om tandvård. Läkarbanken har nått flera tusen personer med ny viktig kunskap om hälsovård.

Läkarbanken under 2012

Under 2012 hade jeeplinjerna totalt 35 143 patienter. 45 läkare från Skandinavien och Nederländerna jobbade på linjerna, alla i sex veckors perioder. Det betyder att varje läkare i genomsnitt har behandlat 780 patienter, totalt 26 patienter per dag! Det är många patienter att hinna med under en dag, men det går eftersom man jobbar i team med Kenyansk personal, en sjuksköterska och en HIV/AIDS rådgivare, samt volontärer från byn där kliniken är.

Under 2012 var den vanligaste diagnosen malaria. Den näst vanligaste diagnosen var olika hudsjukdomar. Många av de personer som har HIV/AIDS får hudsjukdomar som en sekundär infektion. Den tredje vanligaste diagnosen var lunginflammation, som ofta drabbar små barn och ofta kan vara dödlig om den inte behandlas i tid.

Rotarys Läkarbank distribuerade 1 030 myggnät. Det är speciellt impregnerade myggnät som skyddar mot malariamyggan och förebygger malaria.

För tandläkare är utdragningar av tänder den vanligaste behandlingen, i genomsnitt gör en tandläkare 340 utdragningar, 44 lagningar och 181 andra behandlingar under den sex veckors period som de är i Kenya. Under 2012 har cirka 300-400 barn behandlats i Rotarys Läkarbanks två tandvårdskliniker i Kenya. Många fler barn har kontrollerats på skolorna där tandläkare också undervisat om tandhälsovård.

Kenya:

- Befolkning: 40 513 000 invånare
- 42 procent av befolkningen är under 15 år
- Förväntad medellivslängd: 48 år
- Barnadödligheten, upp till 5 års ålder: 85 på 1000 födda barn
- Extrem fattigdom (mindre än 1 USD per dag): 19,7 %
- På landsbygden har 48 procent inte tillgång till rent vatten

• Källa: FN, genom Svenska FN förbundets Globis hemsida

Därför Kenya

I Kenya finns det i genomsnitt 1,4 läkare på 10 000 personer, mer i städerna och alltså ännu mindre på landsbygden. I Sverige är det 35 på 10 000. Även i Kenyas grannländer är antalet läkare högre. 75 procent av de som avlider i Kenya gör det till följd av smittsamma sjukdomar.

Efter ett av de blodigaste upproren i den nyare kolonialtidens historia, Mau-Mau-upproren på 1950-talet, blev Kenya självständigt 1963. Kenya har 42 officiellt erkända etniska grupper, och etnicitet är en viktig komponent i den personliga identiteten. Huvudstaden Nairobi ligger mellan den tempererade högplatån och de sydliga savannerna. Det finns många nationalparker med vilda djur som är populära turistmål. Bland landets naturtillgångar märks guld, kalksten, ädelstenar och vattenkraft. Klimatet varierar från tropiskt vid kusten till torrt i inlandet. Ibland förekommer längre torrperioder, och under regntiden kan översvämningar inträffa.

Ekonomi är marknadsbaserad och mycket beroende av jordbruk och turism. Jordbrukssektorn sysselsätter nästan 75 procent av landets 40 miljoner invånare. Hälften av sektorns produktion är för det egna hushållet. Turistflödet är beroende av politisk stabilitet och minskar vid ekonomiska kristider. Bruttonationalprodukten har stigit de senaste åren, men skillnaden mellan olika grupper är mycket stor. Enligt rankningssystemet som Transparency Internationals utvecklat för att jämföra korruptionen i olika länder är Kenya rankat som 139 av 174 länder på en skala där 1 är bäst och 174 värst.

Rotarys Läkarbank har bedrivit verksamhet i Kenya sedan starten för 25 år sedan. En god kännedom om landet har byggts upp och goda kontakter finns med myndigheterna. Genom fortlöpande utvärdering av insatserna sker en successiv förändring alltefter behovens utveckling. Det finns fortfarande stora behov av hälso- och sjukvård som inte möts av hälsomyndigheter eller andra organisationer.

I ett samhälle med stora klyftor mellan rika och fattiga, resursfördelning enligt grupptillhörighet samt korruption kommer de med små resurser i kläm. För att kunna nå fram till dessa grupper är det viktigt att identifiera behoven och se till att resurser som tillförs kommer direkt till de behövande.

Rotarys Läkarbank skickar inte pengar till Kenya utan resurser i form av läkare och tandläkare. De pengar som används för att driva verksamheten i Kenya har vi en mycket god kontroll över. Med en hög grad av idealitet åstadkommes en bra och effektiv verksamhet.

De resurser Läkarbanken har kommer till störst nytta genom att koncentreras till ett land med stora behov och som vi har stor kunskap om.

90-konto

Rotarys Läkarbank har ett 90-konto, vilket innebär att verksamheten kontrolleras av Svensk Insamlingskontroll. Enligt deras regler måste minst 75 procent av insamlade medel gå till ändamålet. Läkarbankens använder cirka 92-95 procent av alla medel till ändamålet och administrativa kostnader uppgår endast till cirka 5- 8 procent. Information om verksamheten finns på hemsidan: www.rotarydoctors.se.

All administration med läkarrekrytering, schemaläggning och kontakt med mottagarländerna sker från ett kansli i Holsbybrunn i Småland, där Karin Håkansson är koordinator. Kontakta Karin (info@doctorbank.se, 0383-46 74 80) om du vill vara med att stödja Rotarys Läkarbank med en gåva. Karin har tidigare arbetat med strategier och projektledning för Röda Korset i Geneve samt på plats i flera låginkomstländer. Tack vare din insats kan människor i utsatta situationer få livsviktig läkarvård.

Läkarbanksambassadör

Många klubbar har en speciell kontaktperson för Rotarys Läkarbank - en Läkarbanksambassadör. Ambassadören kan ta ansvar för att:

- boka in intressanta föredrag av jeepläkare till just din klubb
- arrangera events och insamlingar till förmån för Läkarbanken
- förmedla aktuell information till din klubb om Rotarys Läkarbank
- få en unik inblick i Rotarys Läkarbanks spännande och livsviktiga arbete
- vara en viktig länk mellan Rotarys Läkarbank och din Rotary klubb

Diskutera detta med klubbens styrelse och be IT-ansvarig att lägga in kontaktpersonen på hemsidan.

Din gåva gör skillnad

Det finns många sätt att ge en gåva och stödja Rotarys Läkarbank. Alla bidrag är välkomna.

Plusgiro 90 04 72-2
Bankgiro 900-4722

Rotarys Läkarbank har 90-konto och är medlem i FRIL.

- Tack till Kim Hall och Karsten Erichs för texter och support och till Tryckeriet Vindspelet Grafiska för utmärkt arbete.
- Tack till Christer Dahlskog som samordnat alla kontakter.
- Omslagsbild: Erik Danielsson, Remus Productions.
- Tack till alla läkare och tandläkare som bidragit med bilder.

”Vi glömmer inte”

Tillsammans kan vi göra skillnad.
Att stödja Rotarys Läkarbank
är ett bra sätt för dig som Rotarian
att hjälpa människor till bättre hälsa.

**Rotarys
Läkarbank**

www.rotarydoctors.se
info@doctorbank.se
tel: 0383-46 74 80

Tack till Tranås Resebyrå som bekostat
tryckning och distribution av denna trycksak

Specialisten på flyg lite längre bort

www.tranas-resebyra.se
info@tranas-resebyra.se